

V МЕЂУНАРОДНИ КОЛОКВИЈУМ О КОНТРОЛИ ИСХРАНЕ КУЛТУРНОГ БИЉА

Castelfranco Veneto (Treviso — Italia)

Од 25. до 30. августа ове године одржан је у Кастелфранку (Италија) V међународни колоквијум о контроли исхране културног биља. Први је одржан 1962. у Монтпељеу (Француска), други 1968. у Севиљи (Шпанија), трећи 1972. у Будимпешти (Мађарска), четврти 1976. у Ганту (Белгија). Прва три имала су европски и медитерански карактер, док је на четвртом, због великог интересовања који су ови научни скупови изазивали у читавом свијету, одлучено да он прерасте у интернационални. Иницијатор ових скупова био је Ј. Ф. Леву (Монтпелија), познати стручњак за фолијарну дијагнозу хранидбеног стања биљке и контролу исхране биљака. Он је уједно био и предсједник првог колоквијума и генерални секретар Извршног одбора Сталног комитета до петог колоквијума (укључујући и њега). Предсједници осталих колоквијума били су најистакнутији стручњаци за исхрану биља из земље домаћина. Тако је V колоквијуму предсједавао др Марио Фрегони, професор Пољопривредног факултета Католичког универзитета у Пјаченци (Италија), аутор познатих нутриционих карата италијанских винограда.

Колоквијуму у кастелфранку присуствовало је око 150 учесника и око 50 пратилаца из преко 30 земаља са свих пет континената. Као и на свим претходним колоквијумима, нарочито су били бројни учесници из Француске, Италије, Шпаније и Белгије, док су, наспрот ранијим колоквијумима и поднијетим пријавама, учесници из СССР и других источноевропских земаља били изразито малобројни.

Колоквијум је радио у сљедећих 8 секција: методологија и анализе, воћарство, поврће, виноградарство, украсно биље, остале медитеранске културе, ратарско биље и тропско биље.

Поднијето је 107 саопштења. Секција за виноградарство је и овог пута била најјача и по броју учесника и по броју реферата. То је и разумљиво када се зна да је фолијарна дијагноза у ствари прво примијењена на виновој лози.

Учешће Југословена и на овом, као и на претходним колоквијумима, било је прилично скромно и ограничено на виноградаре и воћаре. Поднијета су свега два саопштења, једно од групе аутора са Пољопривредног факултета у Београду и друго од групе аутора из Пољопривредног института — Титоград.

У Пољопривредном институту Титоград — Завод за виноградарство и воћарство од 1968. год. ради на фолијарној анализи винове лозе. Сваке године обављен је веома велики број анализа, нарочито у оквиру научноистраживачког пројекта „Утицај обраде, наводњавања и ђубрења винограда на плитким земљиштима на бујност и родност лозе, на квалитет грозђа и на земљишне процесе”. Добијене резултате сарадници Института (Улићевић, Бетковић, Пејовић) саопштили су први пут на III колоквијуму (Будимпешта 1972), када је разматран трогодишњи утицај обраде, ђубрења и наводњавања винограда на садржај Н, П, и К у лиски и лисној дршци винове лозе. На IV колоквијуму (Гаит, 1976) поднијели су саопштење о корелацији између садржаја Н, П и К у земљишту и у листу винове лозе, као и о корелацијама између тог садржаја и родности и бујности лозе. На овом, V колоквијуму презентирани су десетогодишњи резултати проучавања утицаја појединих агротехничких мјера у винограду на садржај Н, П и К у листу лозе. На сва три колоквијума ова саопштења су изазивала интерес јер су показала да се резултати фолијарне анализе могу користити само као помоћно средство при одређивању потреба лозе за појединим ђубривима а никако као поуздан индикатор хранљивог стања на основу којег се примјеном универзалних шема може лако утврдити које ђубриво и у којој количини треба примјенити у винограду, гледиште какво преовлађује и некритички се прихвата у разним срединама. Проучавања су, наиме, показала да је утицај обраде и наводњавања на састав листа знатно израженији него утицај ђубрења а, с друге стране, да лоза у одређеним условима не показује никакве знаке дефицита у појединим елементима ни кад је њихов садржај знатно испод оптималне количине коју су утврдили творци и главни сљедбеници фолијарне дијагнозе. Знатан утицај агротехничких мјера, као и сорте и подлоге, на састав листа и других биљних дијелова констатован је и у још неким саопштењима Гаутхиер, Миравалле е Сцинза, Мораро и други).

Колоквијум је свечано отворен у згради Академског позоришта у Кастелфранку док се радни дио одвијао у веома погодним и за ту сврху добро опремљеним просторијама Државног професионалног института за пољопривреду, 3—4 km удаљен од града. У њену је био и смјештен већи број учесника. То је веома интересантна установа основана 1957. а намијењена првенствено

образовању младежи и одраслих за разна занимања у пољопривреди као и научним истраживањима.

Да би створили што боље услове за експериментални и истраживачки рад а уједно ради образовних и дидактичких циљева у Института је 1975. год. отворена модерна хемијска лабораторија, опремљена најсавременијим апаратима за брзе и прецизне анализе. Она је од 1976. до 1979. на 8 588 узорака обавила 60 646 детерминација, разним корисницима, од истраживачких центара до приватника. У лабораторији се, нпр., на аутоматском анализатору С4В одређују укупни азот, бор и фосфор, као и растворљиви фосфор, а на атомском асорберу магнезијум, калијум, гвожђе, манган, цинк, бакар и др. Истраживач који се ослања на овакву лабораторију и опрему у огромној је предности у односу на оног који ради са застарјелом опремом.

Од стручних екскурзија током колоквијума од посебног су интереса посјета заједничком расаднику у Раушеду (Рауседо) и виноградарској зони на истом подручју. Расадник обједињује око 250 задругара а производи годишње од 18—20 милиона ожиљених лозних калемова на најсавременији начин и под организованом стручном контролом. Проценат ожиљавања је изузетно висок (55—60). То је један од највећих и најмодернијих расадника у свијету.

На просторном шљунковито-каменитом рјечном наносу који много подсећа на Бемовско поље, подигнути су многи врло интензивни виногради и воћњаци. Тамо се често налази на виноградима, воћњацима и друге културе сасвим покривене противградним мрежама. Од посебног интереса био је један млади виноград од око 100ха, од осам година, који се не обрађује већ је затрављен (трава се коси и оставља као муљ). Он се врло често залива (сваке седмице) малим заливним нормама (15—20 мм). У њему је постављен подземни систем за наводњавање кишњем. Распршивачи су знатно изнад редова. Бубри се површински, средњим количинама. Виноград је веома бујан, потпуно сачуван од било каквих оштећења, одлично и редовно раба. Ово је потребно истаћи јер су у том винограду веома одређено потврђени резултати до којих се дошло истраживањима у Пољопривредном институту у Титограду, тј. да обрада винограда на камениито — шљунковитим земљиштима каква су о околини Титограда, губи своје основне функције и постаје излишна.

На крају колоквијума, уместо одсутног J. V. Levy-а, за новог генералног секретара изабран је M. Braud (Француска).

Наредни, VI, колоквијум одржаће се 1984. у Монпељеу (Француска).

Др Марко Улићевић